

Notes del Baròmetre Climàtic del CEO:

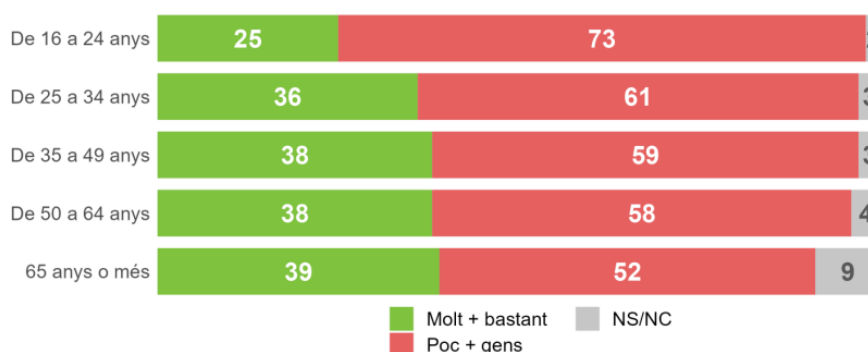
Introducció:

Una mostra de **1.650 entrevistes realitzades presencialment** al domicili (CAPI) entre el 21 de novembre i el 14 de desembre de 2023. És a dir el treball de camp és va fer abans de **les eleccions autonòmiques del 12 de maig del 2024 i en ple inici de la crisi de la sequera**. L'error de la mostra és de $\pm 2,4\%$.

PERCEPCIONS ENTORN EL CANVIC CLIMÀTIC DE LA CIUTADANIA:

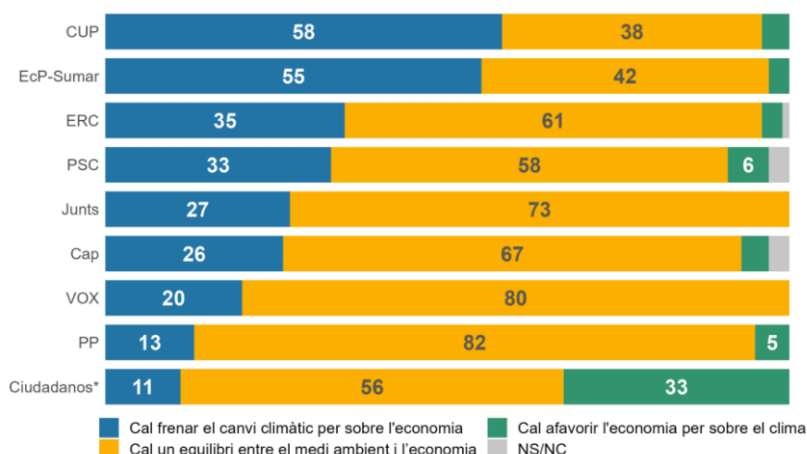
- Un 69% de catalans creu que les **conseqüències del canvi climàtic** seran molt greus (i un 17% que suposarà la fi de la humanitat).
 - Els més joves (16 a 24 anys) mostren una major tendència a atribuir el canvi climàtic 'sobretot a l'activitat humana' (50%), mentre que aquesta percepció disminueix a mesura que creix l'edat.
 - Hi ha un alt grau de preocupació a través de la majoria de simpatitzants de partits, encara que amb algunes diferències notables. **Gairebé un terç dels votants dels Comuns i de Vox creuen que el canvi climàtic farà desaparèixer la humanitat.**
- Hi ha una preocupació més gran pels efectes perjudicials per **la salut del canvi climàtic en la població futura que l'impacte en l'actualitat**. En el cas de Catalunya, la preocupació pel futur (8) és superior que a la població actual (7,4).
 - Les **dones mostren una major preocupació (8,5) que els homes (7,9)** pel que fa als efectes futurs del canvi climàtic en la salut. La percepció del risc disminueix lleugerament en les franges d'edat més joves respecte a les futures generacions.
- El **83%** d'enquestats té clar que **caldrà fer canvis en la manera de viure**, sols un 12% considera que n'hi haurà prou amb la tecnologia. Però un **59%** dels catalans **creuen que els altres ciutadans del país estan poc o gens disposats a prendre mesures** mentre el 38% considera que hi estan bastant o molt.
 - La **població femenina és lleugerament més negativa** que la masculina a l'hora d'indicar la predisposició de les persones per prendre mesures que redueixin el canvi climàtic.
 - La **població més jove és més pessimista** que la resta de grups d'edat. En tots els grups d'edat és majoritària l'opinió pessimista.

Gràfic 1: Creença al voltant de si la gent està disposada a fer canvis en la seva vida per frenar el canvi climàtic. Per edats

4. La **ràbia** és l'emoció mitjana més alta generada pel canvi climàtic entre els enquestats, amb un 6,4 sobre 10. L'**angoixa** segueix de prop amb una puntuació mitjana de 6,2, mostrant un alt nivell de preocupació.
 - Els sentiments de ràbia i angoixa augmenten amb l'edat, **amb els majors de 65 anys expressant els nivells més alts**. Els joves de 16 a 24 anys mostren els **nivells més baixos de ràbia**, però mantenen una angoixa relativament similar a la resta.
5. La tendència a **informar-se diàriament sobre el canvi climàtic augmenta** amb l'edat, arribant al **56%** que s'informen sobre el tema diverses vegades al dia entre els majors de **65 anys**.
 - Per contra, la freqüència setmanal disminueix amb l'edat: **Els joves de 16 a 24 anys són els que amb menys freqüència s'informen diàriament sobre el canvi climàtic (23%)**.
6. Set de cada deu respostes consideren que encara **som a temps de frenar el canvi climàtic** (un 20% ja ho veu impossible). Tot i que hi ha un biaix ideològic clar. Les esquerres son molt menys optimistes que les dretes. L'optimisme de l'elector conservador també està relacionat amb la importància que li donen al canvi climàtic.
 - Les persones d'ideologia de dreta (8-10) mostren un major optimisme, amb un 89% creient que encara es pot actuar a temps. L'esquerra i centre-esquerra presenten una major preocupació, amb al voltant d'un terç que creu que ja no hi som a temps (31/32%).
7. Per mesurar quina és la importància real que li donen els enquestats al canvi climàtic el CEO fa una pregunta "extrema" en la que es vol saber quant es prioritza lluitar contra el canvi climàtic per damunt de millorar l'economia (la realitat no és tan dicotòmica) però ajuda a veure **els perfils més conscienciats**.
 - Els simpatitzants de la CUP (58%) i dels Comuns (55%) mostren una gran inclinació cap a **frenar el canvi climàtic per sobre de l'economia**.
 - En canvi a **ERC i el PSC aposten més per la postura d'equilibri entre frenar el canvi climàtic i millorar l'economia**. Sols un 35% d'ERC i un 33% del PSC es posicionen en frenar-ho per sobre de l'economia.

Gràfic 2: Actituds climàtiques per electorats

8. Els catalans tenen **poca disposició a pagar més impostos** per lluitar contra el canvi climàtic (4,7), amb una clara diferenciació entre esquerra i dreta. Tot i que si el govern els gastés efectivament en lluitar contra el canvi climàtic la nota mitja arriba a l'aprovat (5,1).

- Els **joves de 16 a 24 anys mostren una major disposició a pagar impostos més alts per la lluita contra el canvi climàtic**. Aquesta disposició disminueix a mesura que creix l'edat, essent els més grans (65 anys o més) els menys disposats a incrementar els impostos.

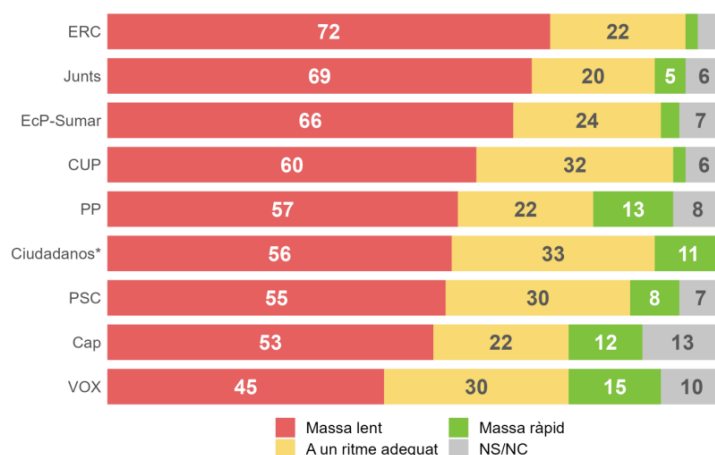
9. Tot i això **la fiscalitat verda** per la qual les empreses més contaminants haurien de pagar més impostos és absolutament majoritària i transversal ideològicament.

- Una majoria **significativa (88%) està d'acord o molt d'acord que les empreses que més contaminen han de pagar més impostos**. També hi ha un suport considerable (86%) a l'idea de pagar més taxes als productes dels països que més contaminen.
- Hi ha un **acord transversal en tot l'espectre ideològic** que les empreses més contaminants han d'enfrontar-se a una major càrrega fiscal, amb més del 80% d'acord en tots els grups

10. També és una postura de consens la creença de que a Catalunya la **implantació de les energies renovables va massa lenta**. Un 57% ho pensa així i sols un 24% creu que va a un ritme adequat.

- Hi ha un **ampli consens partidista entorn aquesta qüestió**. ERC, Junts, els Comuns i la CUP son els que més creuen que la implantació va lenta amb el 60% o més de respostes. En el PSC ho pensa també un 55%, en el PP un 57% i en VOX fins un 45%.

Gràfic 3: Ritme d'implantació de les renovables per electorats

BALANÇ DE POLÍTICA PÚBLICA VERDA:

11. L'energia solar produïda per les plaques fotovoltaïques és la que te una opinió més positiva entre la gent (79%). També l'energia eòlica rep un clar suport però moderat (61% positius) i una major proporció de respostes neutres o negatives. Les **centrals nuclears son rebutjades pels enquestats** amb un 81% de respostes negatives o molt negatives.

- Els principals **efectes positius percebuts de les centrals solars inclouen l'accés a energia més econòmica (20%) i l'aprofitament d'energia renovable i verda (19%).**
- El principal benefici percebut de les centrals eòliques és la generació d'energia renovable i verda, amb un 26% d'indicació positiva. La **preocupació més gran respecte a les centrals eòliques és l'impacte visual en el paisatge, amb un 18% considerant-ho un efecte negatiu. Els votants d'ERC son els que més responen així (un 35%).**
- **Entre els més joves és on hi ha una major opinió negativa** sobre les centrals eòliques (tot i que les positives superen el 50%). **Els més grans de 60 anys son els que mostren una actitud aferrissadament en contra de les centrals nuclears.**

Gràfic 4: Preferència de tipus d'energia per electorats i població general

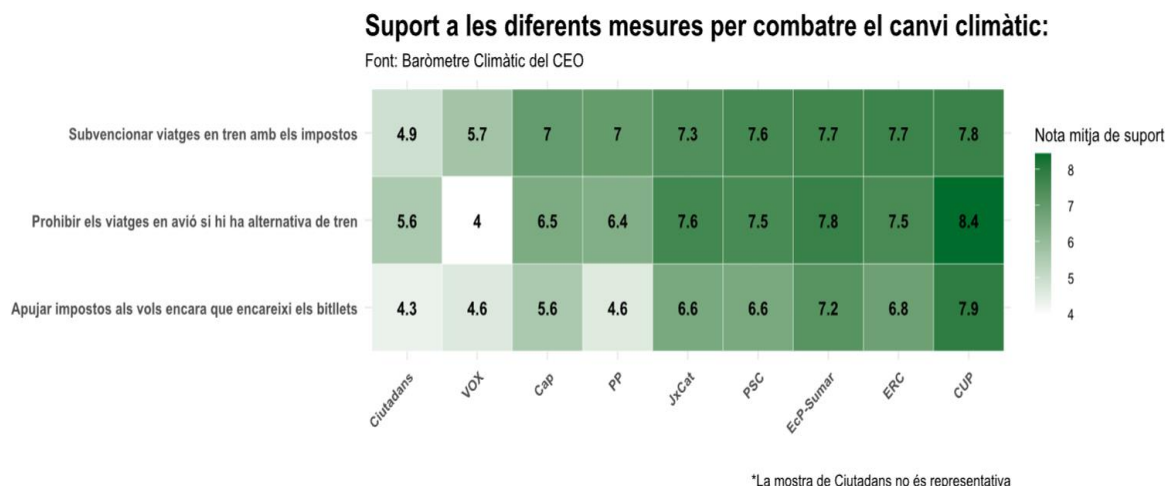
	Població general	PSC	ERC	Junts	VOX	EcP-Sumar	CUP	Ciudadanos*	PP	Cap
Energia solar	85	83	96	92	75	93	92	78	81	81
Energia eòlica	72	73	85	81	50	77	83	67	68	69
Gas natural	11	14	9	8	10	9	9	11	14	11
Energia nuclear	10	10	8	13	30	8	13	34	9	8

12. Hi ha una major preferència a subvencionar amb impostos viatges en tren (7,2) que apujar impostos als vols en avió (6,0). Així mateix prohibir els vols de 2,5 hores si tenen alternativa amb tren arriba a quasi el 7 (6,9).

- Per electorats **el suport a mesures com la prohibició dels vols de 2,5 hores es bastant alta en l'electorat progressista:** des d'ERC a Comuns passant per la CUP i PSC, la nota mitja es superior a 7. En el cas de la CUP passa del 8. Vox és l'únic partit que no aprova la mesura.
- La **subvenció dels trens també rep bones notes mitges** fins i tot en les dretes, de nou la nota més baixa és la de Vox tot i que l'aproven amb un 5,8 però en el PP és un 7 i entre els que no tenen cap simpatia per algun partit també.

- Però les mesures relacionades **amb pujar impostos i preus** son menys populars i sols superen el 7 en el cas dels Comuns i la CUP. Les 3 dretes suspensen la mesura i en el PSC o ERC sols arriba a un 6 de nota mitja.

Gràfic 5: Suport mesures mobilitat sostenible. Nota mitja per electors

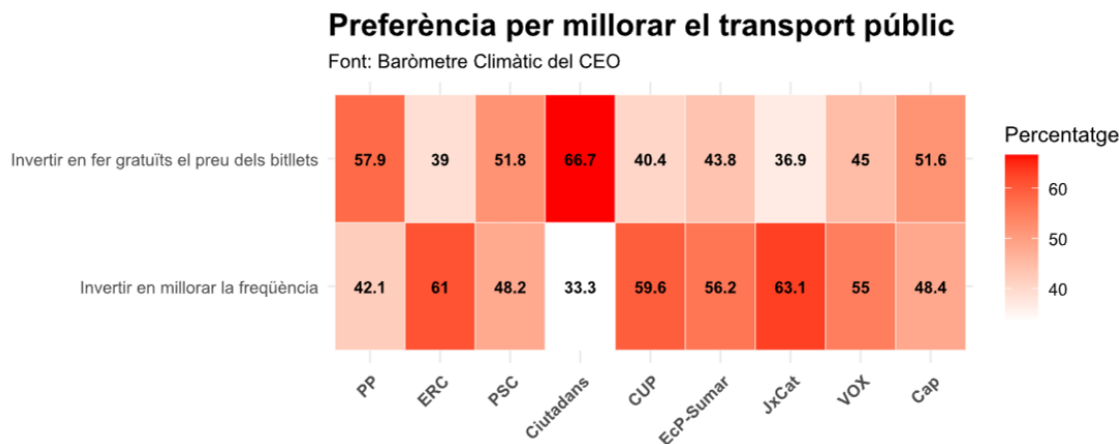
13. Les polítiques per afavorir un **canvi en el parc mòbil** no generen un consens clar: subvencionar la compra de cotxes elèctrics rep una puntuació de 6,2 sobre 10, mentre que prohibir la compra de cotxes de combustió o apujar-ne els impostos no passa del 5.

- Subvencionar **un cotxe elèctric és la mesura millor valorada de les 3 proposades**. A mesura que s'és més jove, es prefereix la subvenció del cotxe elèctric que la prohibició dels de benzina o pujar els impostos a aquests.
- **Per electorats** ERC (6,9) son els que posen millor nota mitja a la mesura de subvencionar el cotxe elèctric. CUP, PSC i Comuns posen un 6,8

14. Malgrat els problemes amb el Rodalies els darrers anys, el 58% dels catalans disposen d'una **cobertura de transport públic bona o molt bona** mentre que només el **16% la qualifiquen de dolenta o molt dolenta**. D'altra banda la societat catalana **es mostra dividida sobre com millorar el transport públic**: un 50% aposta per millorar freqüències de pas i un 48% per rebaixar tarifes.

- A destacar **que son les dones (51%/46%) i els més joves (56%/42%) els qui més prefereixen les rebaixes de les tarifes per sobre de la millora de les freqüències i infraestructures**.
- En municipis petits (menor o igual a 2.000 habitants), **hi ha una major preferència per millorar la freqüència del transport públic (60%). La preferència per la rebaixa o gratuïtat dels bitllets s'incrementa a mesura que la població del municipi augmenta**.
- **Per electorats** la gratuïtat dels bitllets convenç més al PP (57,9%) i el PSC (51,8%) i els que no senten simpatia per cap partit (51,6%) mentre que millorar les freqüències convenç més a ERC (61%), Junts (63,1%), CUP (59,6%) i Comuns (56,2%).

Gràfic 6: Política preferida per millorar el transport públic

*En el cas de Ciutadans la mostra no és representativa

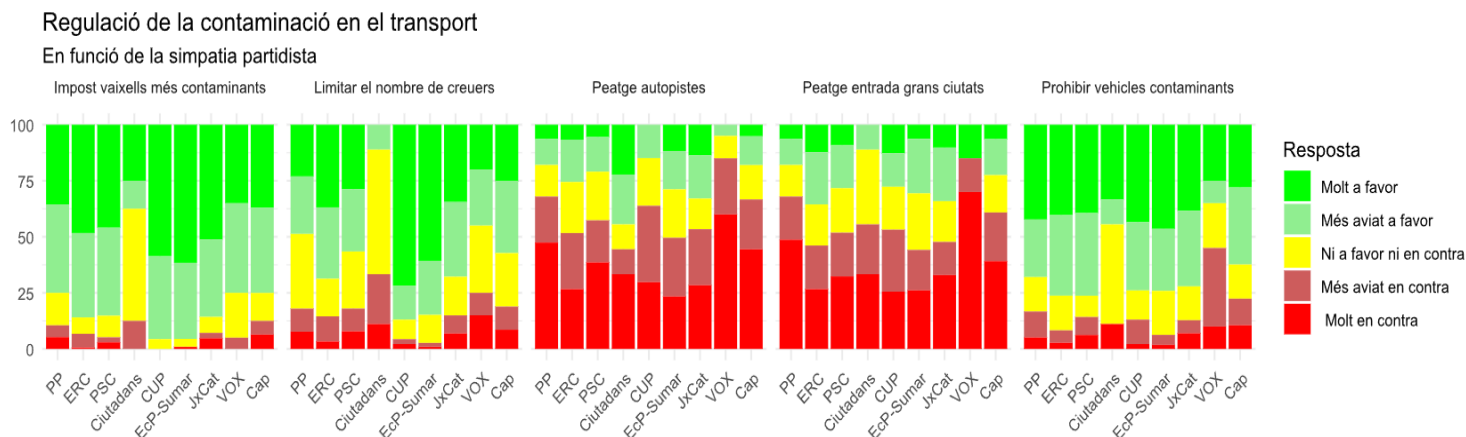
15. Demanats per quines mesures son prioritàries per reduir la contaminació del transport l'aposta de **prohibir circular els cotxes contaminants** és majoritària tant pels que tenen vehicle (65%) com els que no (74%). En canvi, la possibilitat d'implantar peatges urbans o al conjunt de carreteres **té un suport bastant minoritari (entre el 19 i el 33%)**.

- Prohibir els cotxes més contaminants rep el suport d'un 46,4% dels Comuns que està molt a favor, un 43,4% de la CUP, un 40% d'ERC i un 39% del PSC i Junts. **Si se li sumen les xifres de més aviat a favor el consens en aquesta matèria supera el 60%** en la majoria de l'electorat.
- Més complicat està el tema dels peatges a les ciutats. Ja que fins i tot en els votants de **CUP (27%) i Comuns (30%)** el suport es baix i no majoritari (suma de molt i més aviat d'acord)

16. Més suport reben les **mesures destinades a gravar els vaixells contaminants o limitar el nombre de creuers**.

- CUP (86,9%) i Comuns (84,8%) son els votants més convençuts de limitar els creuers i gravar els vaixells contaminants. En ERC (68,6) i PSC (56,5%) el grau de convincent d'aquestes mesures es una mica més baix.

Gràfic 7: Mesures preferides per regular la contaminació del transport

CONCLUSIONS:

La ciutadania de Catalunya mostra en general una gran consciència climàtica i clares preocupacions entorn aquest fet. Tot i això hi ha algunes percepcions de la gent que ens han de fer preguntar-nos com el nostre discurs verd lis pot interpellar més i millor.

- 1- Existeix un pessimisme evident: la gent no confia en que els demes faran els canvis necessaris en la seva vida per frenar el canvi climàtic. I aquesta tendència és més accentuada entre la joventut. **Aquesta desconfiança generalitzada impedeix que la transició ecosocial sigui vista com algo factible que es pot i s'està duent a terme.** Hem d'apostar per un discurs esperançador que faci veure que els canvis ja son aquí i son imparables.
- 2- La gent diu que sent **ràbia i angouxa** davant l'emergència climàtica. La ràbia és el sentiment majoritari de la gent més gran de +65 anys i l'anguouxa predomina entre la joventut. S'ha de polititzar aquest malestar.
- 3- Hem de **perfeccionar el discurs econòmic** sobre la transició ecològica. Si bé els nostres votants i els de la CUP prioritzen abans frenar el canvi climàtic que l'economia, per poder arribar als votants socialistes i republicans que aposten més per un equilibri entre l'economia i el clima, caldrà parlar més dels beneficis econòmics de la transició.
- 4- A destacar que en general, **la ciutadania no està disposada a assumir els costos de la transició.** Per això es respon que no voldrien pagar més impostos per combatre el canvi climàtic. De fet les mesures relacionades amb un increment directe en els costos de la vida, com veurem reben més rebuig. El que si existeix és un ampli consens per **una fiscalitat verda** en que els qui contaminin més, paguin més, d'allà que la gent estigui disposada a gravar els creuers però si es tracta de l'avió o del cotxe no ho tinguin tan clar, ja que sí que son més utilitzats que no pas un viatge en creuer. En definitiva, que el marge d'entrada de discurs verd ha de ser sempre contra els poderosos, contra els rics, fer l'equivalència entre *allò verd* i *allò roig* i no focalitzar-ho tant en la responsabilitat individual o mesures que suposen un increment de costos per la vida de la gent.
- 5- Desenvolupar el desplegament de les energies renovables més ràpid, és un altre consens verd de la societat catalana i amb el que es pot jugar. La centralitat de l'energia solar i eòlica en Catalunya és tan amplia que **la nuclear queda com la que te més mala premsa.**
- 6- En polítiques verdes concretes: subvencionar els viatges en tren i prohibir-ne els que tinguin alternativa ferroviària en 2,5 hores reben suports amplis. No en canvi pujar impostos als bitllets d'avió. El mateix passa amb parc automobilístic. Subvencionar cotxes elèctrics, abans que pujar impostos als més contaminants o prohibir-ne la seva compra. La ciutadania

percebeu que si bé es pot prohibir la circulació dels cotxes més contaminants (i hi ha un ampli consens per continuar així) no estan d'acord amb prohibir la seva compra o encarir-la, per les conseqüències socials que això tindria per molta gent del país. Siguem doncs conscients: la gent és coherent, ja que sí que hi ha més consens en prohibir els vols que tenen **alternativa ferroviària, perquè davant del problema s'ofereix una solució clara.**

- 7- La disponibilitat del transport públic de Catalunya és valorada **com bona o molt bona per quasi la meitat dels enquestats**. Tot i que si ho mirem en funció de la mida poblacional als municipis més petits del país es pensa el contrari. Hi ha una divisió clara entre les grans ciutats ben connectades i els pobles i ciutats mitjans o petits que no ho estan tant. Per millorar el transport s'han proposat dues mesures que han sigut debatudes al llarg del curs polític previ a les eleccions autonòmiques. Millorar freqüències o gratuïtat/rebaixa dels preus? Empat tècnic entre les dues però entre els joves i dones es prefereix la gratuïtat. Per votants els nostres i els de la CUP o ERC aposten més per millorar freqüències, no hi ha un clar consens en aquesta qüestió.
- 8- Els peatges **estan molt mal vistos**. Tant un per entrar a la ciutat com els de les autopistes son profundament impopulars el que ens indica de nou el que dèiem més dalt: mesures que suposin **fer pagar a la gent sense discriminar per renda** no rebran gaire suport.